

Ólafur og vinnuhópur móta heilbrigðiskerfið

„Ég tek hattinn ofan fyrir ráðherranum að ráðast í verkið,“ segir Ólafur Baldursson, framkvæmdastjóri lækninga á Landspítala í ársleyfi. Heilbrigðisráðherra hefur falið honum að leiða vinnuhóp um verkefnið „Framtíð lækniþjónustu á Íslandi“ en það á rætur að rekja til nýs kjarasamnings lækna

■ ■ ■ Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir

„Þetta er spennandi og hefði gjarnan mátt gera fyrir löngu síðan,“ segir Ólafur Baldursson læknir sem mun vinna að mótun framtíðarlækniþjónustu á Íslandi með vinnuhópi skipuðum fulltrúum frá Læknafélagi Íslands og Embætti landlæknis.

Í tilkynningu ráðuneytisins segir að Ólafur eigi að tryggja samhæfingu og samþættingu verkefnisins með viðeigandi aðkomu, samþykki og þátttöku haghafa. Það verður unnið í nánu samstarfi við Landspítala, aðrar heilbrigðisstofnanir og hagaðila og með Landsráði um mönnun og menntun heilbrigðisstarfsfólks, en á ábyrgð ráðherra innan skrifstofu innviða í heilbrigðisráðuneyti.

„Verkefnið á uppruna sinn í bókun í síðasta kjarasamningi lækna og ríkisins. Þar er kveðið á um að vinnuaðstaða og mönnun verði skoðuð sérstaklega,“ segir Ólafur, sem verður í ársleyfi frá stjórnunarstórfum á Landspítala til að vinna verkið. Hann var einmitt í einu slíku og kemur frá Svíþjóð þar sem hann var í ár í stjórnunarstöðu á Karólínska.

„Ég er byrjaður að skoða gögnin,“ segir hann. „En eins og ég sé þetta verkefni þá fjallar það um að ná breiðri sátt um að gera gott kerfi enn betra og sjálfbært til framtíðar. Þetta er metnað-

arfullt en maður spyr sig: Var þetta ekki til? Stutta svarið er eiginlega nei, og þess vegna ánægjulegt að heilbrigðisráðherra ráðist nú í þetta.“

Ólafur segir alþjóðlega gæðavísa sýna að íslenska heilbrigðiskerfið sé gott en notkunin á því sé býsna mikil. „Það má alveg spyrja um skilvirkni og velta fyrir sér hvort ekki sé hægt að tengja betur saman þætti og gera það þannig

skilvirkara.“ Því þurfi að skoða þörf fyrir þjónustu fyrst, sem sé misjöfn eftir landshlutum, og finna leiðir til að mæta henni án þess að takmarka þjónustuna. Þá þurfi að meta hvers konar mannafla þurfi til að uppfylla þörfina. „Markmiðið er að ná sem mestum gæðum og sjálfbærni til lengri

tíma.“

En verður hlustað? „Það er alltaf hætta á því að svona stór stjórnisýsluverkefni strandi á leiðinni. Sérstaklega hvað varðar framkvæmdina. Það eru mörg dæmi um það. Það er inni í áhættugreiningunni á þessu verkefni,“ segir Ólafur.

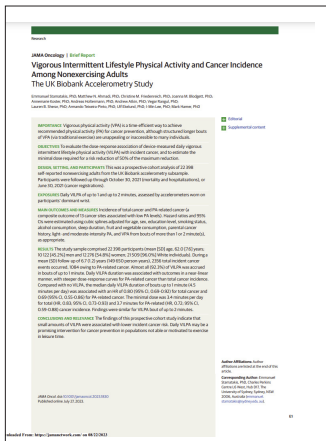
„Það er hins vegar þannig að það er löngu kominn tími til að fara í þetta verk og gefa því góðan séns. Ég mæli eindregið með því að allir geri það. Af hverju? Jú, það er til mikils að vinna. Við viljum öll reyna að tryggja gæði og sjálfbærni þessarar mikilvægu þjónustu til lengri tíma.“

Ólafur Baldursson lyf- og lungnalæknir er kominn úr ársleyfi sem framkvæmdastjóri lækninga á Landspítala og er á leið í annað leyfi til að meta mönnunar- og þjónustuþörf heilbrigðiskerfisins. Mynd/Rut

Ólafur segir að út frá sjónarhóli almennings, Læknafélags Íslands og stjórnisýslunnar sé árangur í svona verkefni gífurlega mikilvægur og gæti skapad ákveðinn frið til margra ára ef vel tekst til. „En þetta er margra ára verkefni og ég samþykkti að taka að mér fyrsta árið til að hefja það. Það er engin tilviljun,“ segir Ólafur, og að hann vilji sjá að ári hvernig gangi með framhaldið.

„Það er mikil alvara með verkefninu af hálfu ráðuneytisins og ég reikna með að allir hlutaðeigandi gefi þessu tækifæri,“ segir Ólafur, og að honum finnst vert að reyna á sig og nýta reynsluna sem hann hafi aflað sér. „Þetta er ekki lítið og létt verkefni og ég vona að það fái framgang og hlakka til að vinna að því með starfsfólki Læknafélagsins og ráðuneytisins.“

Visindagreinin í JAMA Oncology sýnir árangur af nokkurra mínútna ákafri hreyfingu. Mynd/skjáskot

Innan við 4 mínútna hreyfing getur bjargað kyrrsetufólki

Segja má að hinar svokölluðu sófakartöflur hafi unnið ákveðinn sigur í nýrri rannsókn sem birtist í sumar í tímaritinu JAMA Oncology.

Rannsóknin nefnist lauslega þýtt *Kröftug lífsstílhreyfing með hléum og tíðni krabbameins meðal fullorðinna sem ekki stunda líkamsrækt*. Hún sýnir að kyrrsetufólk getur dregið úr hættu á krabbameini með því að taka þátt í stuttum lotum af öflugri hreyfingu, eins og að hlaupa á eftir strætó. Þetta er frumniðurstaðan úr rannsókn á 22.398 fullorðnum sem ekki stunda hreyfingu. Þeim var fylgt eftir að meðaltali í nærri 7 ár.

„Við höfum vitað að hreyfing geti haft áhrif á krabbameinstíðni en það er frábært að sjá að styttri hreyfing hjá kyrrsetufólki geti haft svona góð áhrif,“ segir Sigurdís Haraldsdóttir, yfirlæknir krabbameinslækninga á Landspítala og dósent við læknaeild HÍ.

Rannsóknin sýnir að kyrrsetufólk sem stundar kröftuga hreyfingu í 3,4-3,6 mínúturnar á dag getur minnkað heildaráhættu á krabbameini um 17-18%. Væru mínúturnar 4,5 minnkar áhættan um 20%. Rannsóknin sýnir einnig að áhrifin eru enn meiri fyrir þau 13 krabbamein sem vitað er að tengjast hreyfingu, svo sem brjóst-, ristil- eða lungnakrabbamein. Sambandið er nánast línulegt.

Niðurstöðurnar gætu auðveldað einhverjum læknum að hvetja skjólstæðinga sína áfram, því ljóst er að hvert skref skiptir máli.

Nýi Landspítalinn rís enn

Nýtt þjóðarsjúkrahús tekur stöðugt á sig heilsteyptari mynd. Uppsteypa meðferðarkjarnans heldur áfram. Bílarkjallari við meðferðarkjarnann nú steypur upp og framkvæmdir að hefjast við hús heilbrigðisvísindasviðs Háskóla Íslands. Jarðvinna við rannsóknahúsið, sem verður rúmir 17.800 fermetrar á 5 hæðum með kjallara, fer nú fram. Einnig er unnið við bílastæða- og tæknihúsið.

Sólin baðaði framkvæmdasvæðið sunnudaginn 20. ágúst. Hvert sem litid er má sjá verk í vinnslu. Alþingi áætla nú að kostnaðurinn við nýja spítalann verði tæpir 211 milljarðar króna, en samkvæmt frétt *Viðskiptablaðsins* var kostnaðurinn áætlaður tæpir 80 milljarðar árið 2021. Síðan þá hafi meðferðarkjarninn verið stækkaður úr 53 þúsund fermetrum í 70.000. Þakplöturnar á stöplana þrjá voru steypar nú í sumar.

Mynd/gag